

<http://www.szabadsfold.hu/cikk?22078>

2009. október 09., péntek, 14:15

Tizenegy leszbikus nő vallomása

szerző: [Csontos Tibor](#)

Eltitkolt évek címmel forgatott dokumentumfilmet Takács Mária, aki tizenegy leszbikus nő vallomását rögzítette. Többen nem vállalták a szereplést, ők tovább élik eltitkolt éveiket. A borotvaélen táncoló filmkülönlegességet október 9-én a leszbikusok kulturális fesztiválján mutatják be.

- Mit gondolsz, nagyot robban majd a filmje?

- Nem szeretném, ha az *Eltitkolt évek* valamiféle bomba lenne, sokkal inkább abban reménykedem, hogy értő nézőkre talál, s mindenki a helyi értéken kezeli. S legalább olyan hitelesen fogadják majd, amilyen hitelesen a filmben megszólaló tizenegy leszbikus nő, s amilyen hitelesen a történeteik. Magyarországon sok társadalmi kérdés nincs kibeszélve, s ez talán jó kezdeményezés arra, hogy a másságról is beszéljünk. Olyanok segítségével, akik megélték ezzel kapcsolatos tapasztalataikat.

111 perces botrány a nyolcvanas évekből

Makk Károly 1982-ben forgatta az *Egymásra nézve* című drámáját, amit az első, leszbikus kapcsolatot bemutató magyar filmként tartanak számon. A film Szalánczy Éva újságírónőről szól, aki tényfeltáró cikket írt a tévészek szervezéséről, megjárta Rákosi börtönét és saját neméhez vonzódott. A 111 perces színes film nem kis botrányt kavart. Már az előkészületek is hírveréssel jártak, mivel a leszbikus pár szerepét nem vállalták magyar színésznők, Makk Károly két lengyel színésznőt volt kénytelen szerződtetni.

- *Bátorságból kellett több vagy pénzből ahhoz, hogy leforgassa az Eltitkolt éveket?*

- Természetesen mindkettőre szükség volt. Régóta terveztük ezt a filmet, de csak akkor kezdettem el, amikor összejött rá a pénz. Ami pedig a bátorságot illeti, erre azoknak a nőknek volt szükségük, akik vállalták, hogy filmben mondják el saját élettörténetüket. S mindezt olyan mélységben, amit ebben a témában eddig még senkitől nem kaptunk meg.

- *Sokáig kellett győzködnie e nőket a nyilvános megszólalásra?*

- Mivel a többségüket ismertem, eleve megvolt e film elkészítéséhez nélkülözhetetlen kölcsönös bizalom. Néhányan nem vállalták a szereplést, köztük az a nő sem, aki a nyolcvanas években fontos szerepet játszott a leszbikus önszerveződések létrejöttében. Fél évig győzködtem, sikertelenül. Azt pedig szerettem volna elkerülni, hogy bármelyik megszólalót kitakarjam, esetleg eltorzítsam a hangját. Csak olyanokkal készítettem interjút, akik névvel, arccal, történetekkel hitelesítették mindazt, amiről szól a film.

- *Mondhatni, hogy akik nem vállalták a szereplést, tovább éltek eltitkolt éveiket?*

- Pontosan. Voltak kifogások, sejthető volt, ezek közül melyek valósak, de valóban arról van szó, hogy tovább éltek eddig is titkolt éveiket.

- *Tizenegy sorstragédiát látunk viszont a dokumentumfilmjében?*

- Akad köztük tragédia, felidéződnek nagy szerelmek, de alapvetően nem szándékoztam melankolikus hangulatú filmet készíteni, ezért sem nélkülöztük a humort. Nagyon sok személyiséggel találkozhatunk a filmben, s ez árnyalja a történeteket és az alaphangulatot. A leszbikusságuk elfogadtatása a családban a baráti körben vagy a munkahelyen viszont valamennyiük számára kemény feladatnak bizonyult. Nem kérdeztünk családtagokat, barátokat, csak ők mesélik el életüket, nagyon sok fényképet használtunk, a Kádár-korszakot pedig archív filmekkel idéztük meg. A film célja is ez utóbbi, megrajzolni az elmúlt ötven évet tizenegy élettörténet segítségével. Az volt az elképzelés, hogy a film az film is legyen, ne csupán egy rádiójáték beszélő fejekkel.

- *Mikor és hol lesz a bemutató?*

- A bemutatót a leszbikusok e héten zajló kulturális fesztiváljához időzítettük. Október 9-én pénteken a Művész moziban vetítik este nyolctól, utána pedig nyilvános beszélgetés lesz, a film szereplőinek részvételével. Biztos vagyok benne, hogy nagyon sokan eljönnek.